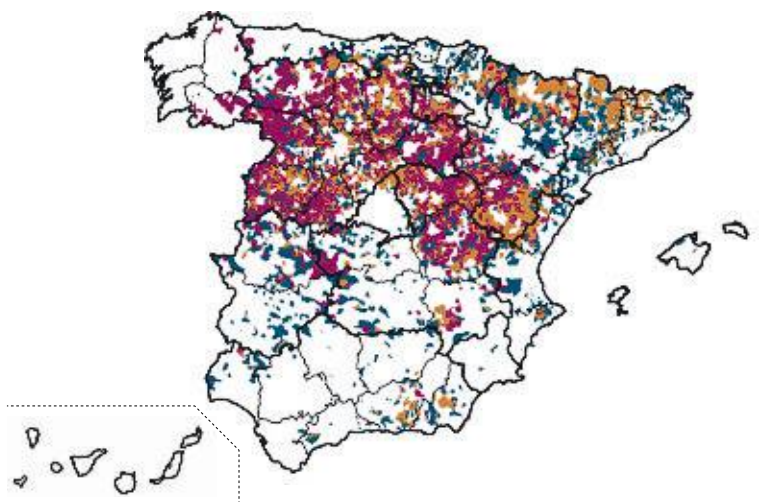

Més de 4.000 pobles estan en risc de desaparèixer

La immigració no arrela a causa de la falta d'oportunitats

La falta de població afecta els pobles del centre i del nord d'Espanya i calen mesures per a la seva supervivència

- Espais rurals de resiliència demogràfica
- Espais rurals d'emigració
- Espais rurals en risc de despoblació irreversible

FONT: CED-UAB Sostenibilitat Demogràfica

LA VANGUARDIA

Cava, a l'Alt Urgell, amb 60 habitants, és un dels pobles vulnerables

CRISTINA SEN
Barcelona

Les causes canvien, i el risc de despoblació continua amenaçant milers de pobles espanyols. Són 4.200 els municipis afectats per problemes greus de falta d'habitants, i arriben a 1.840 els que han estat qualificats com a "espais rurals en risc de despoblació irreversible".

Ho posa en relleu l'estudi *La sostenibilitat demogràfica de l'Espanya buida*, elaborat per Joaquín Recaño, investigador del Centre d'Estudis Demogràfics, a la Universitat Autònoma (UAB), que fa una radiografia de les zones rurals del país a partir dels anys vuitanta. Queda clar en una primera anàlisi que la immigració que ha arribat a Espanya sobretot a partir de l'any 2000 no ha arrelat en aquestes localitats.

El mapa adjunt mostra on són tots aquests municipis en risc, i n'hi ha una alta concentració a Castella i Lleó, Castella-la Manxa, Terol i la Rioja. El problema de la despoblació no és nou, explica Recaño, però torna a emergir, ja que ara es pot subratllar que la

il·lusió de la immigració per resoldre aquest problema no s'ha produït. Els immigrants que van arribar als petits pobles van decidir marxar al cap d'un temps perquè van topat amb el mateix problema que la població local: aïllament, falta d'oportunitats, feines dures... Unes condicions que són les que fan emigrar els joves i les dones —que són les que històricament s'han mogut més a Espanya a la recerca de feina—. Per això, el Centre d'Estudis Demogràfics destaca que, si es vol que aquests pobles sobrevisquin, hi ha d'haver un canvi radical en les polítiques, inversions que afavoreixin que els immigrants tinguin interès a establir-s'hi i arrelar al territori.

Un estudi de la UAB alerta que en 1.840 municipis hi ha un perill real d'arribar a l'"extinció"

A Espanya un 60% dels municipis tenen menys de 1.000 habitants (amb data del 2016), ocupen el 40% de la superfície i només concentren un 3,1% de la població. El desequilibri entre la població i el territori, assenyalava Recaño, és el problema fonamental d'una gran superfície del nord i el centre de la Península (Galícia i Astúries no s'han pogut mesurar a causa de la seva estructura administrativa). És una població que es caracteritza per l'envelliment, l'escassetat de dones i poquíssima immigració.

L'investigador ha classificat aquests pobles en tres categories. Els primers serien nuclis amb "resiliència" demogràfica, població una mica gran, menys altitud, lluny de les zones més deprimides d'alta muntanya i, per tant, sense problemes en un futur.

El segon grup (amb 1.622 entitats) són els "espais rurals d'emigració", situats en zones de muntanya, amb pocs habitants, taxes de creixement negatives, un significatiu nivell de masculinitat, un envelliment relatiu i un alt nivell d'emigració, ja que el 80% dels que hi van néixer resideixen en altres municipis. Aquests municipis ja s'inclouen entre els que tenen un alt risc de despoblació a mitjà termini.

Els 1.840 que estan en "risc de despoblació irreversible" i que, segons assenyalava l'estudi, poden arribar a l'"extinció" estan situats en zones d'alta muntanya, tenen pocs habitants (110 de mitjana), una edat mitjana de 60 anys i un 45% de persones de més de 65. També són els que més han experimentat l'emigració femenina. Actualment, més que l'emigració, el gran problema és la falta de natalitat.

Els pobles que malgrat ser petits queden fora d'aquesta amenaça demogràfica apareixen vinculats al turisme rural, acullen segones residències i també exploten els recursos lligats al territori.

PANORAMA

WWF reclama un pla per salvar el visó europeu

BIODIVERSITAT L'oenagé WWF ha demanat al Govern espanyol un pla d'emergència per salvar el visó europeu i que aquesta espècie sigui declarada en situació crítica. Segons Luis Suárez, expert de l'organització, cal actuar amb decisió, com es va fer amb el linx ibèric. A Espanya en queden uns 500 exemplars, cosa que fa presagiar-ne la desaparició en 5 o 7 anys. Per WWF, el pla ha d'incloure un cens estatal, la creació d'un centre de cria en captivitat i l'aplicació de mesures de conservació. / Redacció

TIIT MARAN

Exemplar del visó europeu

Comín busca la complicitat científica de Baselga i Pi-Sunyer a Nova York

SALUT El conseller de Salut Antoni Comín visita a Nova York alguns dels principals metges i investigadors catalans que desenvolupen projectes capdavanters en diferents hospitals i centres, entre ells el catedràtic de la Universitat de Colúmbia expert en obesitat Xavier Pi-Sunyer i l'oncòleg Josep Baselga, director mèdic de l'hospital Memorial Sloan-Kettering. Comín porta a aquestes figures novaiorqueses diverses propostes de col·laboració en projectes d'investigació perquè s'incorporin al consell assessor del Pla Estratègic de Recerca i Innovació en Salut. / Redacció

OSIC

Jaume Giró i Dolors Bassa amb joves extutelats

45 joves extutelats rebran 520 euros al mes de La Caixa per estudiar

INTEGRACIÓ Un total de 45 joves extutelats per la Generalitat rebran una ajuda de l'Obra Social La Caixa de 520 euros al mes per poder continuar estudiant després de la seva emancipació amb la majoria d'edat i de deixar de percebre l'ajuda oficial. Des del 2009, 157 joves han rebut aquesta beca i el 80% han anat a la universitat, segons es va informar en un acte presidit per la consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, Dolors Bassa, i el director general de la Fundació Bancària La Caixa, Jaume Giró. / Redacció

Absolta la mare denunciada pel seu fill d'onze anys per haver-li donat una bufetada

TRIBUNALS El titular del jutjat penal número 2 d'A Coruña, José Antonio Vázquez Taín, ha vist "justificada" la bufetada que una mare va clavar al seu fill d'onze anys que no volia col·laborar a preparar l'esmorzar perquè estava escoltant música i va mostrar una actitud violenta llançant el telèfon i volent marxar de casa. Amb la intenció de retenir el menor, la mare el "va agafar per la part posterior del coll i li va fer una esgarrapada". El nen la va denunciar per la plantofa-

da i l'esgarrapada, que van requerir assistència. El jutge considera que "els fets han estat puntuals i amb provocació del menor", al qual atribueix la "síndrome de l'emperador". En la sentència, expressa sorpresa per "la calculada fredor" del nen. El ministeri fiscal, per la seva part, sol·licitava una pena a la mare de 35 dies de treballs en benefici de la comunitat i la prohibició de comunicar-se amb el seu fill ni acostar-se-li durant sis mesos. / Redacció

Set municipis catalans, en observació

Catalunya, per la potència de les seves ciutats, la seva estructura, l'atracció de la costa i la mobilitat dels seus ciutadans, no acull un percentatge alt de pobles amb risc de despoblació. Ho assenyalava Joaquín Recaño, autor de l'informe del Centre d'Estudis Demogràfics. De tota manera, sí que diu que cal posar l'atenció en set: Cava, Bausen, Guimerà i Fulleda, situats a la província de Lleida, i Margalef, Vallfogona i Forés, a Tarragona. Però cada lloc s'ha d'estudiar amb els seus matisos, sobretot perquè alguns tenen poca població però capacitat de generar riquesa econòmica.